GHID

privind elaborarea și susținerea tezelor / proiectelor de licență

Coordonator:

Ion BOSTAN

Colectiv de autori:

Andrei CHICIUC
Petru TODOS
Sergiu ANDRONIC
Simion MUSTEAȚĂ
Elena MURARU
Otilia DANDARA
Vasile VRÂNCEAN
Ion VOLENTIRI
Ivana BANCOVA

Lucrarea a fost elaborata în cadrul Proiectului 1444544 Tempus 2008-FR-JPHES "Dezvoltarea de parteneriate cu întreprinderile din Republica Moldova"

© CEP UTM, 2010

CUPRINS

1. Generalități	4
2. TEMATICA PROIECTULUI / TEZEI	6
3. STRUCTURA ȘI CONȚINUTUL PROIECTULUI / TEZEI DE LICENȚĂ	7
3.1. Conținutul proiectului / tezei	7
3.2. Structura lucrării	7
4. REGULI DE REDACTARE A PROIECTULUI / TEZEI DE LICENȚĂ	13
4.1. Exigențe de editare	13
4.2. Recomandări stilistice	14
4.3. Exigențe etice	14
5. CONDUCEREA PROIECTĂRII, ADMITEREA ȘI SUSȚINEREA PROIECTULUI / TEZEI	15
5.1. Conducerea proiectului / tezei de licență	15
5.2. Procedura de admitere la susținerea proiectului / tezei de licență	16
5.3. Recomandările privind susținerea proiectului / tezei de licență	17
6. APRECIEREA PROIECTULUI / TEZEI DE LICENȚĂ	18
ANEXE	. 19

1. Generalități

Prezentul Ghid a fost elaborat în baza "Regulamentului - Cadru privind organizarea examenului de finalizare a studiilor superioare de licență (ordinul Ministerului Educației și Tineretului, nr. 84 din 15.02.2008), Cadrului Calificărilor și Standardului "Examenul de licență. Criterii de apreciere a cunoștințelor" (UTM, 2001). Ghidul stabilește regulile generale privind organizarea, elaborarea și susținerea proiectelor de licență în cadrul Universitătii Tehnice a Moldovei.

Evaluarea finală a studenților include susținerea examenului de licență: o probă de profil (poate include subiecte din câteva unități de curs/module din componenta fundamentală a planului de învățământ); o probă de specialitate (poate include subiecte din câteva unități de curs/module din componenta de specialitate a planului de învățământ) și susținerea proiectului/tezei de licență. După susținerea celor două probe teoretice, urmează practica de documentare și elaborarea proiectului / tezei de licență.

Elaborarea proiectului / tezei de licență reprezintă etapa finală de instruire a studenților în instituțiile superioare de învățământ. Conform planului de învățământ, perioada de elaborarea a proiectului / tezei de licență este precedată de un stagiu practic (de licență), care are drept scop consolidarea cunoștințelor teoretice, obținute în instituția superioară de învățământ, selectarea informației necesare pentru elaborarea proiectului / tezei de licență și, de asemenea, obținerea unor abilități de organizare și producere în domeniul de specializare.

Obiectivul principal al proiectului / tezei de licență este formarea capacității studentului de a activa eficient în domeniul de formare respectiv, de a formula probleme, a argumenta și adopta soluții și decizii de ordin tehnic, organizatoric, economic etc.

Proiectarea de licență trebuie să fie organizată astfel încât procesul și rezultatele ei să confirme că studentul este capabil:

o în plan profesional:

- să cunoască și să înțeleagă conceptele, teoriile și metodele de bază ale domeniului și ale ariei de specializare; să le utilizeze adecvat în situații concrete și în comunicarea profesională;
- să utilizeze cunoștințele de bază pentru explicarea și interpretarea unor variate tipuri de concepte, situații, procese, proiecte asociate domeniului;
- să utilizeze principii și metode de bază pentru rezolvarea problemelor (situațiilor) bine definite, tipice domeniului în condiții de asistență calificată;
- să utilizeze adecvat criterii și metode standard de evaluare a calității și a limitelor de aplicare a unor procese, proiecte, programe, metode și teorii;
- să elaboreze proiecte profesionale respectând cerințele și normele standard din domeniu;

o în plan general:

- să utilizeze eficient resurse și tehnici de învățare pentru dezvoltarea personală și profesională;
- să organizeze activități specifice muncii în echipă și cu distribuirea de sarcini între membri pe nivele subordonate (conducător student);
- să conștientizeze necesitatea învățământului continuu;
- să execute responsabil sarcini profesionale în condițiile unei autonomii restrânse și asistență calificată.

Scopul proiectului / tezei de licență este proiectarea și (sau) analiza pluridisciplinară a unui sistem tehnic, organizatoric, economic sau mixt, rezultatele căruia pot fi utilizate în domeniile de activitate caracteristice specializării.

Obiectivele de bază ale proiectării de licență sunt:

- formularea și aprecierea corectă a problemei propuse în proiect pentru soluționare;
- determinarea locului şi nivelului problemei formulate în proiectul / teza de licență, luând în considerare informația actuală de dezvoltare a domeniului de specializare;
- selectarea și analiza surselor de informație tehnică, economică, brevete de invenție, privind problema sau tipurile de probleme, ce se analizează în proiect / teză;
- argumentarea metodelor de cercetare şi de calcul, realizarea calculelor necesare pentru determinarea parametrilor tehnici, organizatorici, economici, ecologici, etc. ai obiectului sau procesului proiectat;
- argumentarea soluțiilor şi deciziilor adaptate;
- utilizarea tehnicii de calcul ca instrument de analiză, optimizare, proiectare, aplicând metode matematice şi mijloace moderne de analiză şi sinteză;
- sistematizarea, consolidarea şi extinderea cunoştinţelor practice şi teoretice la specialitate şi utilizarea acestora la soluţionarea sarcinilor ştiinţifice, tehnice, economice şi de producere;
- dezvoltarea deprinderilor de efectuare a lucrului de sine stătător şi posedarea metodicilor de cercetare şi experimentale la soluționarea sarcinilor şi întrebărilor elaborate în proiectul / teza de licență;
- demonstrarea în mod convingător a capacităților de prezentare publică a rezultatelor și soluțiilor obținute la susținerea proiectului / tezei;
- determinarea nivelului de pregătire al studenților pentru lucrul de sine stătător în condițiile industriei moderne, progresului tehnic și științific.

Acestea presupun, pe de o parte, consultarea literaturii de specialitate, iar pe de altă parte, realizarea unei părți experimentale, ce constă din:

- construirea şi realizarea unui dispozitiv, ansamblu, subansamblu, bloc funcțional, echipament;
- elaborarea unui algoritm si realizarea produselor software:
- elaborarea și utilizarea unor metode de testare, verificare și evaluare;
- probleme legate de implementarea standardelor;
- metode de dezvoltare a aplicațiilor (care nu se bazează neapărat pe experiment) etc.

În toate cazurile, trebuie să fie clar identificabile contribuțiile proprii, care includ atât analiza și interpretarea literaturii de specialitate consultate, cât și elementele de noutate introduse.

2. Tematica proiectului / tezei

Tematica proiectelor / tezelor de licență trebuie:

- să fie determinată de caracterul specialității și urmează să corespundă competențelor determinate de caracteristica de calificare a specialității (Cadrul național al calificărilor pentru domeniul respectiv);
- să fie actuală, să corespundă cerințelor progresului tehnico-ştiințific, nivelului modern de dezvoltare a profilului şi să fie orientate spre soluționarea problemelor inginereşti din domeniul de specialitate;
- să se înscrie într-unul sau mai multe dintre domeniile studiate pe parcursul anilor de facultate. În mod obligatoriu, temele trebuie să aparțină domeniului specialității absolvite;
- să se refere la proiectarea funcțională, proiectarea constructivă, proiectarea tehnologică, de cercetare etc. Ponderea fiecărui tip de proiectare poate fi diferită în funcție de specialitate.
- să se refere la proiectarea / analiza / modelarea funcțională, constructivă, tehnologică, organizatorică, economică cu elemente de cercetare etc. Ponderea fiecărei componente poate fi diferită în funcție de domeniul de formare și specialitate.

Tematica proiectelor / tezelor de licență este elaborată la catedrele de specialitate și aprobată de către Consiliul Facultății. Tematica aprobată se comunică studenților cel târziu la finele penultimului an de studii și, concomitent, se plasează pe pagina WEB a facultăților. Tematica proiectelor / tezelor de licență se reactualizează anual.

Se încurajează elaborarea proiectelor / tezelor de licență la comanda agenților economici cu implementarea rezultatelor obținute.

Titlul lucrării trebuie să fie scurt, fără acronime (neconsacrate) și să descrie subiectul în mod precis, astfel încât să poată fi înțeles și de un nespecialist.

Studentul poate înainta propuneri privind tematica proiectului / tezei de licență, aceasta fiind examinată și, după caz, aprobată la ședința de catedră.

Studentul, în calitate de autor, este singurul răspunzător pentru exactitatea și veridicitatea tuturor rezultatelor obținute în lucrare. În același timp, este responsabil de respectarea legii drepturilor de autor și a oricăror drepturi conexe în legătura cu elaborarea lucrării sale.

3. Structura și conținutul proiectului / tezei de licență

3.1. Conținutul proiectului / tezei

Activitatea de proiectare şi/sau analiză şi/sau modelare, finalizată prin elaborarea proiectului / tezei de licență, reflectă nivelul de pregătire teoretică și practică a absolventului, prin posibilitatea de rezolvare tehnică, ştiințifică și organizatorică a unei probleme reale, preluată din activitatea cotidiană. Mai mult, proiectul / teza trebuie să reflecte în mod evident contribuția autorului la proiectare, analiză, modelare, eventual la cercetarea științifică ghidată (de conducător și consultanți) privind tema abordată.

În acest context, în conținutul lucrării trebuie să se distingă două componente, și anume: componenta teoretică sau conceptuală (se referă la stadiul actual al cunoașterii, prezentând aspecte necesare pentru fundamentarea problemei abordate în și soluțiilor adoptate lucrare), respectiv, componenta practică/aplicativă (conține una sau mai multe aplicații realizate de autor, care răspund obiectivelor lucrării).

Partea aplicativă se bazează pe un ansamblu de cunoștințe teoretice pe care le integrează în scopul atingerii obiectivului lucrării. Acest ansamblu, care oferă modelele teoretice apelate, metodele utilizate, criteriile adoptate, tehnologiile folosite etc., prezentat în sinteză și de o manieră coerentă, se constituie în fundamentarea teoretică a lucrării. În timp ce componenta teoretică demonstrează gradul de informare deținut de autor, componentă aplicativă sau practică necesită identificarea / formularea unor soluții cu aplicabilitate vis-à-vis de problemele vizate în lucrare.

Având în vedere specificul specialității, conținutul lucrării trebuie să prezinte echilibrat cele două componente, punând însă accent pe partea aplicativă, adică pe contribuția propriu zisă a autorului la tema abordată. Proiectul / teza de licență trebuie sa demonstreze capacitatea absolventului de a aplica în mod creativ cunoștințele sale teoretice. Astfel, este recomandat ca partea teoretică să ocupe o pondere în jur de 30÷40 %, iar partea aplicativă/practică o pondere în jur de 60÷70%. Ca și formă, partea aplicativă se poate regăsi, dincolo de capitolele care îi revin si în cadrul anexelor.

În elaborarea proiectului / tezei de licență, este necesar ca autorul, asistat de conducător / coordonator, să parcurgă următoarele etape:

- încadrarea temei alese într-un domeniu mai larg;
- stabilirea unei bibliografii care să cuprindă lucrări de referință în domeniu, accesibile absolventului (în biblioteci, pe site-uri INTERNET);
- lecturarea și selectarea informațiilor relevante din materialul documentar adunat;
- elaborarea planului lucrării;
- realizarea lucrării;
- redactarea lucrării;
- revizuirea finală;
- imprimarea.

3.2. Structura lucrării

Proiectul / teza de licență este constituit din memoriu explicativ, suport grafic și machetele elaborate (opțional, funcție de tematica abordată în lucrare). Volumul memoriului explicativ

trebuie să constituie între 60 și 80 pagini (fără anexe), iar figurile și graficele componente ale lucrării nu trebuie să depășească 30% din volumul acesteia.

Conținutul și volumul memoriului explicativ, precum și suportului grafic este determinat de catedra de profil și este specificat în sarcina la proiectul / teza de licență (Anexa 3).

Memoriului explicativ al proiectului / tezei de licență va cuprinde următoarele părți componente:

1. **COPERTA**, va contine (Anexa 1):

- sigla și denumirea instituției (Universitatea Tehnică a Moldovei);
- titlul proiectului / tezei;
- numele si prenumele autorului;
- date despre conducător (nume, prenume, grad didactic şi ştiinţific);
- locul (Chișinău) și anul de susținere a proiectului / tezei de licență.

2. PAGINA DE TITLU, va conține (Anexa 2):

- denumirea ministerului (Ministerul Educației şi Tineretului al Republicii Moldova);
- denumirea instituţiei (Universitatea Tehnică a Moldovei);
- denumirea facultății și catedrei organizatoare de licență;
- avizul de admitere la susținere a șefului de catedră (cu spațiu rezervat pentru semnătură);
- titlul proiectului / tezei;
- menţiunea "Proiect / teza de licenţă";
- date despre conducător, consultanți şi recenzent (nume, prenume, grad didactic şi ştiințific);
- numele și prenumele autorului;
- locul (Chişinău) și anul de susținere a proiectului / tezei de licență.

3. SARCINA PENTRU PROIECTAREA DE LICENȚĂ

Este constituită din următoarele părți componente (Anexa 3):

- În **primul punct** se notează tema proiectului / tezei în versiunea aprobată de Consiliul Facultății cu indicarea numărului procesul verbal și data aprobării acestuia.
- În **punctul doi** se indică termenul de prezentare a proiectului / tezei definitivat (se stabilește în conformitate cu graficul procesului de studii pentru anul universitar corespunzător, de regulă cu două săptămâni până la data susținerii proiectului / tezei).
- În **punctul trei** se notează valorile numerice pentru datele inițiale, necesare pentru elaborarea proiectului / tezei. Valorile numerice pentru datele inițiale se aleg reieșind din datele tehnice, diverse standarde, reglementări și prescripții tehnice, ce țin de profilul absolvit.
- În **punctul patru**, care se referă la conținutul memoriului explicativ, se indică denumirea capitolelor proiectului / tezei.
- În **punctul cinci** se indică materialului grafic elaborat.

- În **punctul șase** se indică lista consultanților. Consultanții sunt prevăzuți pentru comportamentele ce se referă la argumentarea economică și la măsurile de securitate, protecția muncii și a mediului ambiant.
- În **punctul șapte** se indică data recepționării sarcinii (care se stabilește de catedra de profil) și este semnată de conducător și student.
- De asemenea, se perfectează planul calendaristic de elaborare a proiectului / tezei de licență. Denumirea etapelor de proiectare, de regulă, va coincide cu denumirea capitolelor, prevăzute în proiect / teză. Termenii de realizare a etapelor se stabilesc reieşind din graficul procesului de studii. Planul calendaristic elaborat se semnează de student și de către conducătorul proiectului / tezei.

4. PAGINA DE DEDICAȚII ȘI MULȚUMIRI (opțional)

5. DECLARAȚIA STUDENTULUI

Pe respectiva pagină se va trece, scris de mână:

	,
Subsemnatul (a)	_ declar pe proprie răspundere că lucrarea de față este
rezultatul muncii mele, pe baza	a propriilor cercetări și pe baza informațiilor obținute din
surse care au fost citate și inc	dicate, conform normelor etice, în note și în bibliografie.
Declar că lucrarea nu a mai	fost prezentată sub această formă la nici o instituție de
învățământ superior în vederea	obținerii unui grad sau titlu științific ori didactic.
•	Somnătura autorului

Observație: Dacă la o temă au fost desemnați doi sau mai mulți studenți, pot să fie comune, fără a fi identice, doar părți din parte introductivă a lucrării (de documentare). Însă, lucrările trebuie să difere prin scop și obiective, iar concluziile trebuie să fie complementare.

6. AVIZUL CONDUCĂTORULUI PROIECTULUI / TEZEI DE LICENȚĂ (Anexa 9)

7. **REZUMATUL**

În respectivul compartiment sunt prezentate principalele idei, rezultate și concluzii expuse în lucrare (proiectul / teza de licență). Tot aici sunt indicate numărul: capitolelor memoriului explicativ, paginilor lucrării, figurilor, tabelelor și surselor bibliografice.

Rezumatul se elaborează în limba română, de minim 300 și maxim 500 de cuvinte.

Rezumatul într-o limbă de circulație internațională (engleză sau franceză) va fi traducerea versiunii românești, inclusiv titlul lucrării.

8. CUPRINSUL

Cuprinsul trebuie să reflecte întocmai conținutul lucrării, cu evidențierea clară a paginii la care se găsesc introducerea, nivelurile de conținut (capitole, paragrafe etc.), concluziile, bibliografia si anexele.

Prima pagină a cuprinsului se întocmește conform modelului indicat în Anexa 4 (chenarul și indicatorul cu dimensiunile 40×185 mm). Celelalte pagini ale cuprinsului se întocmesc conform modelului indicat în Anexa 5 (chenarul și indicatorul cu dimensiunile 15×185 mm). Toate celelalte pagini ale memoriului explicativ, începând cu introducerea (cu excepția anexelor) se întocmesc conform modelului indicat în Anexa 5.

9. LISTA TABELELOR (optional)

10. LISTA FIGURILOR, GRAFICELOR, DIAGRAMELOR ŞI SCHEMELOR (opțional)

11. LISTA ABREVIERILOR (optional)

12. INTRODUCERE

Introducerea are rolul de a informa pe cititor/evaluator despre conținutul și obiectivele lucrării. În această parte a lucrării se vor prezenta, pe scurt, următoarele aspecte: încadrarea lucrării într-un domeniu tematic, motivația alegerii temei, gradul de noutate a temei, obiectivele generale ale lucrării, metodologia de cercetare folosită, structura lucrării – descrierea succintă a capitolelor și a legăturii dintre ele, precum și eventualele limite ale lucrării.

13. CONȚINUTUL LUCRĂRII

Conținutul lucrării se referă la capitolele, paragrafele și subparagrafele care alcătuiesc lucrarea, structurate într-o înlănțuire logică, evitându-se alăturarea de texte disparate. Numărul de unități (capitole/paragrafe/subparagrafe) nu trebuie să fie exagerat (de regulă, între 3 și 5 capitole), iar împărțirea pe unități nu trebuie să fie întâmplătoare, ci să reflecte în mod unitar, conținutul temei abordate.

În scopul expunerii logice/coerente a lucrării poate fi utilizată următoarea structură:

Capitolul 1. Cadrul teoretic

Capitolul teoretic cuprinde o trecere în revistă a literaturii de specialitate dedicate temei studiate. Se va urmări o prezentare în egală măsură completă, dar și sintetică, acordându-se importanță surselor celor mai relevante, pe de o parte, și celor mai recente, pe de altă parte. Se recomandă utilizarea unui criteriu explicit de ordonare a prezentării, care poate fi de natură tematică sau temporală. Se va acorda atenție aspectelor controversate, în raport cu care studentul poate manifesta o evaluare critică.

Selecția și analiza surselor teoretice se va face în așa fel încât să susțină procesul de elaborare a ipotezelor care vor sta la baza propriei cercetări. Este important ca studentul să demonstreze capacitatea de a integra diverse contribuții teoretice în unități tematice cu privire la subiectul studiat și de a se raporta critic, independent, la acestea.

Capitolul 2: Metodologia și obiectivele cercetării

Sub aspect metodologic, teza trebuie să respecte structura unei lucrări științifice, această structură este (poate fi) următoarea:

- a) Formularea explicită, coerentă a obiectivelor sau întrebărilor cercetării.
- b) Formularea explicită a ipotezelor cercetării prezentarea modelului cercetării.
- c) Descrierea metodelor de investigatie.
- d) Descrierea procedurilor de recoltare/obţinere a datelor.

Capitolul 3. Rezultatele cercetării

Capitolul dedicat prezentării rezultatelor va trebui să valorifice în mod sistematic, clar și inteligibil datele obținute, în sprijinul testării ipotezelor cercetării. Din acest punct de vedere, se va lua în considerație:

- a) Prezentarea și analiza datelor/rezultatelor.
- b) Interpretarea rezultatelor obținute. Se vor sublinia relațiile dintre rezultatele proprii și cele raportate în literatura de specialitate.

Capitolul 4. Argumentarea / analiza economică

În capitolul patru se prezintă justificarea economică a soluțiilor tehnice și organizatoricomanageriale utilizate și / sau elaborate în proiect / teză. În acest compartiment, de asemenea, pot fi incluse:

- un succint plan de afaceri (piața, produsul, clienții, concurenta),
- caracteristica sistemului de planificare,
- planul dezvoltării economico-sociale a unitătii economice,
- analiza asigurării și utilizării mijloacelor fixe,
- planul aprovizionării tehnico-materiale a întreprinderii,
- planul retribuirii muncii, planificarea costului de producție și rezultatele financiare ale întreprinderii,
- cercetarea de marketing,
- planificarea dezvoltării tehnice şi organizatorice a producției, analiza profitului şi a rentabilității.

Pot fi evaluate cheltuielile pentru materia primă și materialele utilizate, pentru consumul de energie electrică, pentru remunerarea muncii, se estimează uzura echipamentelor, se elaborează devizul de cheltuieli.

Acest capitolul se elaborează sub conducerea conducătorului proiectului / tezei și a consultantului la compartimentul economic și este strâns legat de conținutul întregii lucrări.

Capitolul 5. Protecția muncii și a mediului ambiant

În ultimul capitolul se includ rezultatele analizei condițiilor de muncă, securitatea muncii și protecția contra incendiilor, zgomotelor și electrocutării. Capitolul poate include măsuri de protecție a mediului ambiant, cerințele ergonomice față de încăperile pentru exploatarea echipamentului și organizarea locurilor de muncă.

Acest capitolul se elaborează sub conducerea conducătorului proiectului / tezei și consultantului, aprobat de catedra Securitatea Activității Vitale.

14. CONCLUZII

Concluziile conțin prezentarea succintă a principalelor rezultate obținute în lucrare, putând fi menționate și eventuale probleme rămase deschise, precum și propuneri privind potențialele direcții viitoare de cercetare legate de tema abordată.

Se pot face aprecieri cu privire la dificultățile întâmpinate pe parcursul cercetării, eventualele puncte slabe ale acesteia, care vor trebui evitate în viitor, precum și deschideri către alte direcții de cercetare legate de subiectul respectiv.

Capitolul va conține un paragraf distinct dedicat "contribuției personale", în care vor fi menționate cele mai relevante aspecte care au constituit contribuția individuală la realizarea lucrării. Dacă este cazul, se va include și un paragraf în care se vor menționa "contribuțiile originale", acele aspecte care reprezintă o noutate în raport cu tema studiată.

15. BIBLIOGRAFIE

Bibliografia conține lista tuturor surselor de informație utilizate de către autor pentru elaborarea proiectului / tezei de licență. Credibilitatea unei lucrări este strâns legată de aceste referințe bibliografice, care arată cât este de informat și de avizat autorul cu privire la actualitatea și necesitatea lucrării pe care o prezintă.

Lista cu referințe bibliografice trebuie să conțină între 15 și 30 de titluri bibliografice, care pot fi:

- Cărți și monografii,
- Lucrările conferințelor de specialitate,
- Articole din reviste ştiinţifice,
- Teze de doctorat, rapoarte publice,
- Standarde, norme, ghiduri de utilizare,
- Pagini WEB,
- Rapoarte interne etc.

Regulile privind completarea listei bibliografice a proiectului / tezei sunt prezentate în Anexa 6, iar în Anexa 7 este prezentat un exemplu de completare a acesteia.

16. ANEXE (dacă este cazul)

În anexe se introduc informații care nu sunt imediat necesare în textul lucrării pentru ca aceasta să fie înțeleasă sau care, dacă ar fi fost introduse în text, ar fi îndepărtat cititorul de la cursivitatea ideilor. Aici pot fi incluse listingurile programelor elaborate, algoritme de programe, scheme bloc, scheme de principiu și funcționale de diferite formate, hărți geografice și topografice cu diferite reprezentări reieșind din necesitățile proiectului / tezei, sistematizări de rezultate sub forme de tabele etc.

4. Reguli de redactare a proiectului / tezei de licență

4.1. Exigențe de editare

Pentru a respecta o formă unitară a tuturor proiectelor / tezelor de licență, se recomandă aplicarea unor reguli generale de redactare și tehnoredactare, reguli prezentate mai jos:

- Proiectul / teza de licență se redactează în limba română, engleză, franceză sau rusă;
- Numărul total de pagini nu reprezintă un scop în sine, acesta fiind însă stabilit de către candidat împreună cu coordonatorul, între 60÷80 pagini (fără anexe). Este recomandat ca ponderea paginilor cu caracter teoretic să nu depășească 40% din totalul paginilor.
- Tipărirea se va face pe format A4, doar pe prima pagină (față) a fiecărei foi.
- Prima coală pentru cuprins trebuie să conțină chenar şi indicator, în conformitate cu Anexele 4 şi 5.
- În indicator se notează cifrul elaborării corespunzătoare, care se explică în felul următor:

de exemplu: UTM 529.1 031 ME

- o UTM Universitatea Tehnică a Moldovei;
- 529.1 codul specialității conform "Nomenclatorului domeniilor de formare profesională și al specialităților pentru pregătirea cadrelor în instituțiile de învățământ superior, ciclul I";
- o 031 este numărul format din trei cifre, care se atribuie pentru fiecare elaborare (se propune a fi stabilit în corespundere cu numărul de ordine a listei studenților din registrul grupei);
- o ME memoriu explicativ (pentru partea grafică a proiectului / tezei va fi utilizată litera G);
- Lucrarea se va lega prin copertare sau spiralare, într-un singur exemplar;
- Proiectul / teza de licență se organizează pe capitole şi paragrafe, cu excepția capitolului introductiv si a concluziilor;
- Se recomandă ca lucrările să fie scrise/tehnoredactate cu caractere "Times New Roman", 12 pt, la 1,5 linii;
- Titlurile capitolelor și paragrafelor pot fi scrise cu caractere mai mari (13 ÷ 14 pt.) și, după necesitate, cu caractere aldine (bold);
- Denumirile figurilor, pozelor, schemelor (din memoriul explicativ) se scriu sub acesta (centrate) fiind numerotate;
- Denumirile tabelelor se scriu deasupra acestora fiind aliniate la dreapta şi numerotate;
- Ecuațiile / formulele vor fi centrate, iar numerotarea acestora se va plasa la sfârșitul rândului;
- Toate formulele (ecuațiile), tabelele și elementele grafice (figuri, poze, scheme) vor fi numerotate în ordine crescătoare pentru fiecare capitol: prima cifră va indica numărul capitolului, iar a doua numărul de ordine a elementului în respectivul capitol (Anexa 8);

• Pentru figurile, formulele, fragmentele de text sau tabelele preluate din literatura de specialitate în format electronic (copiere, scanare), este obligatoriu să se facă trimiterea la literatura de specialitate folosită, în locul în care apar în lucrare.

4.2. Recomandări stilistice

Teza va fi scrisă în stil impersonal (nu se va utiliza persoana I-a).

Se va folosi un limbaj simplu și clar. Informațiile vor fi comunicate într-o manieră directă și inteligibilă, într-o structurare logică și coerentă.

4.3. Exigențe etice

Lucrarea trebuie să reflecte integral munca autorului. Sursele bibliografice vor fi menționate în lista bibliografică. Contribuțiile de sprijin din partea altor persoane sau instituții vor fi menționate la "Pagina de dedicații și mulțumiri".

Plagiatul reprezintă un act contrar conduitei academice. Prin plagiat se înțelege utilizarea ideilor sau cuvintelor unei alte persoane, fără menționarea sursei. Reprezintă plagiat și preluarea fără citare a figurilor, tabelelor și schemelor.

5. Conducerea proiectării, admiterea și susținerea proiectului / tezei

5.1. Conducerea proiectului / tezei de licență

Selectarea temei proiectului / tezei de licență pentru fiecare student se îndeplinește sub îndrumarea conducătorului proiectului / tezei. Tema este examinată la ședința catedrei. La ședința Consiliului Facultății se aprobă conducătorii și temele proiectelor / tezelor de licență, propuse de catedrele de profil.

În **obligațiile conducătorului** proiectului / tezei de licență intră:

- selectarea temei proiectului / tezei de licență și argumentarea acesteia la ședința de catedră, și la ședința Consiliului Facultății;
- elaborarea sarcinii proiectului / tezei de licență în conlucrare cu studentul;
- elaborarea programului practicii de licență;
- acordarea îndrumărilor metodice privind elaborarea graficului calendaristic de îndeplinire a proiectului / tezei de licentă;
- recomandarea surselor bibliografice la tema proiectului / tezei de licență;
- consultarea studentului în procesul de elaborare a proiectului / tezei de licență, conform graficului consultațiilor stabilit la catedra de profil;
- verificarea periodică a îndeplinirii graficului de elaborare a proiectului / tezei conform planului calendaristic;
- verificarea certitudinii de elaborare a proiectului / tezei de licență;
- verificarea prezenței obligatorii în memoriul explicativ a desenelor demonstrative, care se utilizează la susținerea proiectului / tezei de licență;
- elaborarea avizului la proiectul / teza de licență. Un model de aviz a conducătorului este prezentat în Anexa 9;
- conducătorul proiectului / tezei duce responsabilitate de structura și conținutul integral al proiectului / tezei de licență, inclusiv de compartimentele: argumentări economice, protecția mediului, securitatea muncii etc.
- se consideră inoportun conducerea pe capitole de mai mulți conductori.

În **obligațiile consultanților** proiectului / tezei de licență se include:

- elaborarea planului calendaristic de îndeplinire, respectiv, a capitolului de argumentare economică și a capitolului securitatea activități vitale, protecția muncii și a mediului ambiant;
- selectarea metodei de argumentare economică a proiectului / tezei de licență;
- elaborarea metodicii de evaluare a iluminatului artificial, ventilației, protecției "legării la nul" a echipamentului electric etc.;
- recomandarea surselor bibliografice, respectiv, a capitolului de argumentare economică și a capitolului securitatea activități vitale, protecția muncii și a mediului ambiant;
- consultarea studentului în procesul de elaborare a proiectului / tezei de licență, conform graficului consultațiilor;
- verificarea periodică a elaborărilor, respectiv, promovate în capitolul de argumentare economică şi la fel în capitolul securitatea activități vitale, protecția muncii şi a mediului ambiant;
- verificarea certitudinii de îndeplinire a calculelor economice şi a calculelor privind securitatea activității vitale;

 verificarea prezenței calculelor obligatorii, privind argumentarea economică şi a securității vitale.

În obligațiile șefului catedrei de profil intră:

- analiza tematicilor proiectelor / tezelor de licență, corelarea acestora cu scopurile specificate în Cadrul Calificărilor;
- asigurarea multidisciplinarității şi renovarea periodică a temelor propuse pentru proiectare;
- admiterea la susținere a proiectelor / tezelor care integral corespund cerințelor reglementare și caietului de sarcini, inițial aprobat;
- analiza rezultatelor susținerii proiectelor / tezelor, a propunerilor și sugestiilor prezentate în raportul comisiei de susținere a examenului de licență;
- elaborarea măsurilor de îmbunătățire continuă a calității proiectelor/ tezelor de licentă:
- asigurarea metodică a compartimentului respectiv (elaborarea materialelor didactice, îndrumare, ghiduri etc.).

În obligațiile decanului facultății și a Consiliului facultății intră:

- analiza şi aprobarea temelor proiectelor / tezelor de licenţă;
- controlul calității realizării proiectelor / tezelor de licență, precum și a rapoartelor Comisiilor pentru examenul de licență;
- elaborarea măsurilor de îmbunătățire continuă a calității proiectelor / tezelor de licentă;
- analiza asigurării metodice la compartimentul respectiv și aprobarea spre editare a materialelor didactice, îndrumarelor, ghidurilor etc.

5.2. Procedura de admitere la sustinerea proiectului / tezei de licență

Proiectul / teza de licență elaborată de student se verifică de către conducător și consultanți, apoi se prezintă la controlul normativ. Dacă în urma controlului normativ se constată că au fost respectate toate cerințele de perfectare normative, studentul obține semnătura responsabilului de controlul normativ. Apoi, pe foaia de titlu va pune semnătura conducătorul și consultanții proiectului / tezei. Obținând semnăturile conducătorului și consultanților, studentul prezintă memoriul explicativ șefului de catedră, la care anexează avizul conducătorului și avizul recenzentului (dacă a fost primită astfel de hotărâre la ședința catedrei de profil). Șeful catedrei, în baza analizei materialelor prezentate, semnează (sau nu) admiterea la susținerea proiectului / tezei de licență. Dacă studentul a fost admis la susținere, el purcede la copertarea lucrări.

În Comisia pentru Examenul de Licență, cu o zi înainte de susținerea proiectelor / tezelor de licență, se prezintă următoarele materiale:

- memoriul explicativ copertat, raportul de susținere a proiectului / tezei în formă electronică (prezentare PowerPoint);
- elaborările, dacă în sarcina proiectului / tezei au fost prevăzute;
- extrasul din carnetul de note cu evaluarea notei medii pe anii de studii;
- avizul conducătorului;
- recenzia la proiectul / teza de licentă.

Pot fi prezentate, de asemenea, materiale care caracterizează importanța practico-științifică a proiectului / tezei de licență (acte de implementare, brevete, patente) și copiile articolelor publicate la tema proiectului / tezei.

5.3. Recomandările privind susținerea proiectului / tezei de licență

Pentru susținerea proiectului / tezei de licență în cadrul ședinței Comisiei Examenului de Licență, fiecărui competitor i se oferă până la 10-15 min. Se recomandă ca studentul să aibă elaborat un plan de expunere a raportului. În raport trebuie sa fie clar evidențiate:

- tema proiectului / tezei de licență;
- scopul proiectului / tezei de licentă;
- sarcinile de proiectare;
- variantele posibile de soluționare a subiectelor și compararea lor;
- expunerea rezultatele și argumentarea soluțiilor obținute;
- analiza metodelor de optimizare și evaluarea fiabilității;
- rezultatele calculelor tehnico-economice;
- măsurile privind tehnica securității activității vitale, protecției muncii și a mediului ambiant;
- încheiere (concluzii).

Prevederile de bază ale raportului trebuie neapărat susținute prin date, grafice, diagrame, tabele, scheme de structură, de principiu, funcționale, formule matematice, simulări la calculator a programelor elaborate etc.

Competitorul trebuie să demonstreze o bună pregătire generală la profil, cât și o pregătire bună la tema proiectului / tezei de licență și să fie apt să răspundă la întrebările formulate de membrii Comisiei Examenului de Licență.

Răspunsurile la întrebări trebuie să fie succinte, clare și în conformitate cu întrebările formulate. În unele cazuri, pentru a răspunde la întrebări, cu acordul președintelui Comisiei Examenului de Licență, competitorul poate utiliza memoriul explicativ al proiectului / tezei de licentă.

În timpul raportului și a răspunsurilor la întrebări, ținuta competitorului trebuie să fie astfel încât el să fie în contact direct cu membrii Comisiei.

Cu o săptămână înainte de data susținerii proiectelor / tezelor este obligatoriu ca, sub conducerea conducătorului (sau a unui grup de conducători) și în prezența colegilor, să fie efectuate mai multe susțineri preliminare ale proiectelor / tezelor de licență, pentru a obține deprinderile necesare de prezentare a raportului la susținerea proiectului / tezei de licență în cadrul Comisiei Examenului de Licență.

6. Aprecierea proiectului / tezei de licență

Pentru aprecierea proiectului / tezei de licență se recomandă următoarele criterii:

- măsura în care conținutul proiectului / tezei corespunde structurii şi cerințelor de elaborare a proiectului / tezei;
- măsura în care soluțiile şi deciziile tehnice, organizatorice, economice, ecologice, etc. corespund nivelului actual de dezvoltare a domeniului respectiv şi sunt motivate în nota explicativă şi partea grafică;
- măsura în care este utilizat calculatorul ca instrument de proiectare și analiză;
- măsura în care studentul este capabil să analizeze, să argumenteze deciziile şi soluțiile adoptate, să facă concluzii în timpul susținerii proiectului / tezei în cadrul Comisiei pentru examenul de licență;
- opinia verbală (avizul) a conducătorului privind caracteristica studentului și titlul conferit.

Modalitatea de apreciere a proiectului / tezei de licență include:

- aprecierea proiectului / tezei de licență se efectuează în exclusivitate de către membrii Comisiei pentru examenul de licență în rezultatul audierii proiectului / tezei în ședință publică. Comisia apreciază separat, cu note, calitatea elaborării proiectului / tezei conform criteriilor menționate mai sus și calității susținerii;
- nota finală reprezintă media aritmetică a notelor pentru calitatea elaborării proiectului / tezei de licență și pentru calitatea susținerii;
- aprecierea se efectuează la şedinţa închisă a Comisiei pentru examenul de licenţă,
 la care notele pe pozitiile corespunzătoare se notează de comun acord.

Universitatea Tehnică a Moldovei

(Arial, Bold, 16 pt., centrat)

IMPACTUL CENTRALELOR AUTONOME DE ÎNCĂLZIRE ASUPRA MEDIULUI AMBIANT

(titlul proiectului / tezei - Arial, Bold, 22 pt., centrat, spațiu între linii – 1,5)

Student:

XXXX ZZZZZZZ

Conducător:

conf.dr.ing. Nnnnn Pppppp

(Arial, Bold, 16 pt.)

Chişinău - 2010

(Arial, Bold, 16 pt.)

Ministerul Educației și Tineretului al Republicii Moldova Universitatea Tehnică a Moldovei Facultatea de Energetică Catedra Electromecanică și Metrologie

(Arial, Bold, 12 pt., centrat)

	Admis la susținere
Şef de	e catedră: prof.dr.ing. Hhh Rrrrrr
""_	2010
	(Arial, Bold, 11 pt.)

Impactul centralelor autonome de încălzire asupra mediului ambiant

(Arial, Bold, 20 pt., centrat)

Proiect / teză de licență

(Arial, Bold, 16 pt., centrat)

Student:	()
Conducător: _	()
Consultanți: _	()
	()
	()
Recenzent:	()
	(Arial, Bold, 12 pt	<u>:</u>)

Chişinău - 2010

(Arial, Bold, 12 pt.)

Universitatea Tehnică a Moldovei

Facultatea	
Catedra	
Specialitatea	
	Aprob prof.dr.ing. Hhh Rrrrrr, şef catedră
CAIET DE SARCINI	
pentru proiectul / teza de licență al stude	ntului
(numele și prenumele studentului)	
1. Tema proiectului / tezei de licență	
confirmată prin ordinul nr de la ""	200
2. Termenul limită de prezentare a proiectului / tezei	
3. Date inițiale pentru elaborarea proiectului / tezei	
4. Conținutul memoriului explicativ	
5. Conținutul părții grafice a proiectului / tezei	

6. Lista consultanților	6. L	ista	consu	ltant	tilor
-------------------------	------	------	-------	-------	-------

Committeest			Confirmarea realizării activită	zării activității
Consultant	Capitol	Semnătura consultantului (data)	Semnătura studentului (data)	

	Conducător		
	Conducător semnătura		
	Sarcina a fost luată pentru a f		
	de către studentul	semnătura, data	
		1 D. Com. C	
	PLAN CALEND	ARISTIC	
Nr. crt.	Denumirea etapelor de proiectare	Termenul de realizare a etapelor	Nota

CUPRINS

INTRODUCERE	. 4
1. CENTRALE AUTONOME DE ÎNCĂLZIRE	. 5
1.1. Centrale autonome de încălzire cu camere de ardere închise/deschise	. 5
1.2. Centrale autonome de încălzire cu cameră de ardere închisă şi deschisă cu boilere de productivitatea înaltă a sistemului de alimentare cu apă caldă 1	
1.3. Centrale autonome de încălzire cu condensare	18
1.4. Conectarea centralelor autonome de încălzire2	22
2. Baza legislativă națională în domeniul utilizării centralelor autonome de încălzire și furnizării gazelor naturale	25
2.1. Baza legislativă națională cu privire la prestarea și furnizarea gazelor naturale	25
2.2. Baza legislativă și normativă în domeniul utilizării centralelor autonome de încălzire	31
3. Tranzitarea, furnizarea și distribuția gazelor naturale pe teritoriul republicii moldova	44
3.1. Sistemul de conducte de gaze a orașelor și localităților	44
3.2. Sistemul de alimentare cu gaze în Republica Moldova	46
4. COMPOZIȚIA ȘI PROCESUL DE ARDERE A GAZELOR NATURALE	51
4.1. Compoziția gazelor naturale	51
4.2. Procesul de ardere a gazelor naturale	54
4.3. Specificul gazelor naturale	57
4.4. Umiditatea şi cristalo-hidraţii gazelor	58

					UTM 529.1 031 ME					
Mod.	Coala	Nr. document	Semnăt.	Data						
Elabo	rat					Lite	era	Coala	Coli	
Cond	ucător				Studiul proceselor dinamice	1 85		85		
Const	ultant				folosind sisteme de achiziție de date	UTM FE		:=		
Contr	. norm.									
Aprob	at					IMC - 081				

ANEXA 5

5. EVALUAREA IMPACTULUI ASUPRA MEDIULUI A CENTRALELOR AUTONOME DE	
ÎNCĂLZIRE6	60
5.1. Date preliminare6	60
5.2. Estimarea impactului de mediu a unei centrale autonome de încălzire 6	61
5.3. Estimarea impactului de mediu al centralelor autonome de încălzire în	
or. Chişinău6	66
CONCLUZII	77
BIBLIOGRAFIE	79
ANEXA 1. Forma de prezentare a certificatului de conformitate	81
ANEXA 2 Schema de tranzitare a gazelor pe teritoriul Republicii Moldova	84

Mod	Coala	Nr. document	Semnăt.	Data

Reguli privind asigurarea bibliografică a proiectului / tezei

În conformitate cu "Regulamentul cu privire la funcționarea consiliilor științifice specializate și conferirea gradelor științifice și titlurilor științifice și științifico-didactice în Republica Moldova"

- 1. Referințele bibliografice sunt prezentate într-o succesiune numerică, corespunzătoare ordinii citărilor lor în text, sau în ordinea alfabetică a primului element.
- 2. Citarea, forma scurtă a referinței inserată în text între paranteze pătrate, permite identificarea publicației din care s-a extras citatul sau ideea comentată etc. și indicarea localizării în cadrul publicației sursă.
- 3. Numerele, prezentate sub forma de indici între paranteze pătrate, inserate în text, trimit la document în ordinea în care ele sunt citate pentru prima dată. Citările următoare primesc același număr ca și prima citare. Dacă sunt citate numai anumite părți ale unui document, după numărul respectiv poate fi dată și paginația, de exemplu [8, p. 231].
- 4. În cazul în care lista referințelor bibliografice este în ordinea alfabetică a primului element, și ea cuprinde mai multe documente ale aceluiași autor diferențierea dintre ele se face prin introducerea unor elemente suplimentare (anul de publicare, ediția etc.), dacă autorul are mai multe lucrări apărute în același an, se mai adaugă o literă (a, b, c etc.), diferențierea se face atât în lista de referințe bibliografice cât și în citare pentru a asigura corespondența exactă între citare și referință. De exemplu, AUBREY (1973a).
- 5. Referințele trebuie să includă elementele necesare de identificare a documentului, care cuprind:
 - a) **Pentru monografii**: LOMINADZE, DG. *Cyclotron waves in plasma*. Translated by A.N. Dellis; edited by SM. Hamberger. 1 st. ed. Oxford: Pergamon Press, 1981. 206p. International series in natural philosophy.
 - b) **Pentru părțile din monografii**: PARKER, TJ. and HASWELL, WD. *A text-book of zoology*. 5th ed. Vol. 1. Revised by WD. Lang. London: Macmillan, 1930. Section 12, Phylum Mollusca, p. 663–782.
 - c) **Pentru contribuții în monografii**: WRIGLEY, EA. *Parish registers and the historian*. In STEEL, DJ. National index of parish registers. London: Society of Genealogists, 1968, vol. 1, p.155-167.
 - d) **Pentru articolele din publicațiile seriale și culegeri**: WEAVER, Wiliam. The collectors: command performances. Photography by Robert Emmett Bright. *Architectural Digest*, December 1985, vol. 42, no. 12, p. 126-133.
 - e) **Pentru tezele conferințelor**: D.Huber, S.Celestina, Phonon Drag Effect în Sb. 8-th European Conference of Thermoelectricity, Krakow, Poland, 18-25 September 2004, Book of Abstracts, p.69.
 - f) **Pentru documentele de brevet**: Responsabilitatea principală (depunători); titlul invenției; responsabilitate secundară; note; țara și organismul; tipul documentului de brevet; număr; data de publicare a documentului.

Explicații suplimentare:

- Fiecare element al referinței bibliografice trebuie clar separat de elementul următor printr-un semn de punctuație (punct, liniuță etc.)
- Partea din nume prezentată prima să fie cea care dă intrarea în catalogul de bibliotecă, bibliografie, repertorii etc.; prenumele și alte elemente secundare se notează după nume. Toate numele trebuie reproduse în ordinea în care apar în sursa de informare; dacă sunt mai mult de trei nume, celelalte nume pot fi omise, omisiunea evidențiindu-se prin adăugarea abrevierii "et. al."
- Anul publicării se notează cu cifre arabe.
- Dacă o publicație în mai multe părți acoperă mai mulți ani, se indică data de început și data de sfârșit.

Bibliografie

- 1. CHABOT, B. L'analyse économique de l'énergie éolienne. In: *Lieson énergie francophone*. 1997, nr. 35/2 trimestre.
- 2. CHAPIN, D., FULLER, C. S., PEARSON, G. L. A new silicon p-n junction photocell for converting solar radiation into electrical power. In: *Journal of Appl. Phys.* 1954, vol. 25, nr. 5.
- 3. Dicționar statistic al Basarabiei. Ch: Ed. "Glasul Țării", 1923. 680 p.
- 4. *Guide pratique: installez un parc d'éoliennes dans votre région.* Paris: ADEME, 1996. 26 p.
- 5. JARASS, L., HOFFMANN, L. et al. Wind energy: an assessment of the technical and economic potential: a case study for the Federal Republic of Germany, commissioned by the International Energy Agency. Berlin; Heidelberg; New-York: Springer-Verlag, 1981. 209 p. ISBN 0387103627 (USA); 3540103627; 0387103627.
- 6. Programul Republicii Moldova de conservare a energiei pentru perioada 1999-2005. Ch., 1998.
- 7. Renewable Rural Energy Applications in North East Europe: a Thermie Programme Action, 14-17 april 1997. 1997
- 8. SOBOR, I., KOBÎLEAȚCHII, N. Instalație fotovoltaică pentru pompare. In: *SIELMEC'97*: prima conf. int. ..., 16-18 oct., 1997. Ch., 1997, vol. 2, p. 301-304.
- 9. SOBOR, I., KOBÎLEAȚCHII, N. L'action electromagnetique des pompes submersives. In: Bul. Inst. politehnic Iași, t. XLI (XLV): Electrotehnică, Energetică, Electronică. Iași, 1995.
- 10. The European renewable energy study: prospects for renewable energy in the European Community and Eastern Europe up to 2010. Annex 1: Technology profiles. Vol. 1-4, 1994. Luxembourg, 1994. ISBN 9282664503
- 11. TEODOREANU, D. I., OLARIU, N. Ten years of PV electricity experience in România. In: 2nd World Conference on Photovoltaic Solar Energy Conversion. 1998, vol. 3.
- 12. TODOS, P., SOBOR, I., CHICIUC, A. Potential for wind energy utilisation in the Republic of Moldova.
 - http://www.energyplus.utm.md/index.php?view=article&catid=31%3Awind-energy&id=107%3Apotential-for-wind-energy-utilisation-in-the-republic-of-moldova&option=com content&Itemid=41&lang=en. accesat la 06.04.2009.

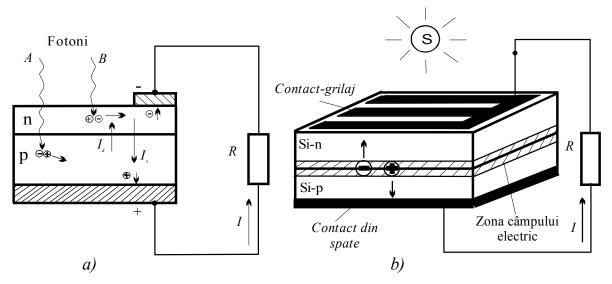

Figura 3.2 Celula fotovoltaică:

a - referitor la principiul de funcționare;

b - schema constructivă a celulei cu contact - grilaj.

Capacitatea acumulatoarelor

$$Q = \frac{E_{ac}}{U_{ac}},\tag{3.9}$$

unde U_{ac} - tensiunea nominală a acumulatorului.

Tabelul 1.7 Producția de energie electrică din SRE în țările Comunității Europene.

Producție 1991: 180 TWh					
Mari centrale hidro	Mici centrale hidro	Geotermie	Biomasă	Eoliană și solară	
86 %	8,3 %	1,6 %	3,5 %	0,6 %	

UNIVERSITATEA TEHNICĂ A MOLDOVEI

FACULTATEA	
CATEDRA _	

AVIZ la proiectul / teza de licență

Tema	
Studentul(a) gr.	
Studentul(a) gr 1. Actualitatea temei	
2. Caracteristica tezei de licență	
3. Analiza prototipului	
4 T (
4. Estimarea rezultatelor obținute	
5. Corectitudinea materialului expus	
6. Calitatea materialului grafic	
7 Valogras practică a tazai	
7. Valoarea practică a tezei	
8. Observații și recomandări	
9. Caracteristica studentului și titlul conferit	
Conducătorul	
tezei de licență	

(funcția, titlul științific), (semnătura, data), (numele, prenumele)